

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
 Enhet 2
 Ann-Louice Jonsson

DOM
 2014-10-22
 Meddelad i
 Falun

Mål nr
 4210-14

SÖKANDE

Plåt Lars AB, 556208-5505
 Matsarvsvägen 12
 791 70 Falun

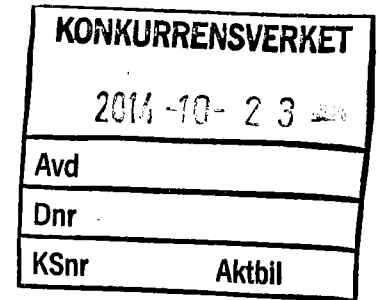
Ombud: Michael Billmer
 Köpmansgränd 5 Lgh 1201
 791 70 Falun

MOTPART

Bollnäs kommun
 821 80 Bollnäs

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Plåt Lars AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 122485

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 45	Kullen 4	023-383 00 00	023-383 00 80	måndag – fredag
S-791 21 Falun		E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se		08:00-12:00 13:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Bollnäs kommun (i det följande Kommunen) genomför en upphandling avseende "Sävbergs skola, Yttertaksrenovering". Upphandlingen, som avser en utförandeentreprenad, genomförs genom ett förenklat förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU. Tilldelningsbeslut fattades den 22 augusti 2014 av vilket det framgår att Ljusnans Plåt AB antagits som leverantör utifrån tilldelningsgrunden ekonomiskt mest fördelaktiga anbud.

Plåt Lars AB (i det följande Bolaget), ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse gjorts på så sätt att anbudet från Ljusnans Plåt AB förkastas. Bolaget anför som grund för sin ansökan dels att Ljusnans Plåt AB inte uppfyller skallkraven enligt AFB.53 avseende referenser, dels att Ljusnans Plåt AB inte har bifogat F-skattsedel vilket är ett krav enligt anbudsformuläret.

Kommunen bestrider bifall till ansökan och anför i korthet följande. Ljusnan Plåt AB uppfyller kraven avseende referenser och utvärderingen och poängtilldelningen av referenserna är korrekt. F-skattsedel anges inte som ett skallkrav i anbudsformuläret. Ljusnans Plåt AB:s anbud godkänns med hänvisning till 15 kap. 12 LOU och Kommunen har i enlighet med AFB.52 klarlagt att Ljusnans Plåt AB uppfyller kravet på att inneha F-skattsedel.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Förutsättningar för förvaltningsrättens prövning

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag, och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 16 kap. 6 § LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. De grundläggande principerna innebär att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett

likvärdigt och icke diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (1 kap. 9 § LOU).

I mål om ingripande enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart och tydligt sätt ska ange på vilka omständigheter han grundar sin talan och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (jfr RÅ 2009 ref. 69 och Kammarrätten i Stockholms dom i mål nr 3481-10). Bolaget har i målet enbart gjort gällande att Kommunen vid kvalificeringen och utvärderingen av Ljusnans Plåt AB:s anbud har frångått vad som anges i förfrågningsunderlaget och vad som följer av LOU.

Kravet på F-skattsedel

I förfrågningsunderlaget (AFB.52 "Prövning av anbudslämnarens lämplighet") föreskrivs bl.a. följande:

Beställaren kommer att klarlägga att anbudsgivaren uppfyller följande ställda krav:

- *Anbudsgivare ska vara registrerad för redovisning och betalning av mervärdesskatt samt inneha F-skattsedel.*

I AFB.51 (Uteslutning av anbudsgivare) anges följande:

Anbud kan komma att förkastas i sin helhet om inte följande uppfylls:

1. Ifyllt anbudsformulär

2. krav enl AFB.52

Bolaget pekar på att Ljusnans Plåt AB inte har bifogat någon F-skattsedel till sitt anbud, vilket enligt Bolagets mening är ett krav enligt anbudsformuläret. Något annat intyg eller bevis för att F-skatt finns har heller inte bifogats anbudet. Kommunen har inte bestritt uppgiften om att F-skattsedel eller bevis för F-skatt saknas i Ljusnans Plåt AB:s anbud, men menar å sin

sida att det inte heller ställts upp något skullkrav på att F-skattsedel ska bifogas anbudet. Kommunen har däremot, i enlighet med vad som framgår av AFB.52, kontrollerat att Ljusnans Plåt AB innehar F-skattsedel.

I målet är klarlagt att Ljusnans Plåt AB inte har bifogat någon kopia på F-skattsedel. I anbudsformuläret anges visserligen att "[k]opia på F-skattsedel bifogas anbudet och att denna "[r]edovisas som bilaga 1". Mot bakgrund av vad som föreskrivs i AFB.52 jämfört med AFB.51 är det dock förvaltningsrättens uppfattning att Kommunens avsikt inte varit att något särskilt bevis om F-skatt behöver ges in tillsammans med anbudet, utan att det är Kommunen som i egenskap av beställare kommer att kontrollera denna kravuppfyllelse. Detta synsätt korresponderar även med vad som anges i AFB.511 om att beställaren kommer att hämta hem och kontrollera uppgifter hos bl.a. Skatteverket för anbudsgivare som beställaren är beredd att ingå avtal med. Kommunen har obestritt uppgett att kravuppfyllelsen har kontrollerats. I målet har inte framkommit annat än att Ljusnans Plåt AB vid denna kontroll befunnits vara godkänt för F-skatt. Vidare kan anmärkas att näringsidkare till följd av en ändring som genomfördes i januari 2012 numera ansöker och godkänns för F-skatt och att ett registerutdrag har ersatt tidigare registreringsbevis. Handlingen "F-skattsedel" existerar således inte längre hos Skatteverket.

Förvaltningsrätten gör bedömningen att Ljusnans Plåt AB uppfyller kraven enligt AFB.52 och att Kommunen inte har förfarit i strid med någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU vid kvalificeringen av dess anbud. Det saknas därmed skäl för ingripande på denna grund.

Ljusnans Plåt AB:s uppfyllelse av kravet på referenser m.m.

Kommunen har i förfrågningsunderlaget (AFB.53 punkten 2 "Referenser till tidigare utförda arbeten liknande det aktuella") angett bl.a. att entrepre-

nören ska ange minst tre referenser, att Kommunen kommer att välja ut och utvärdera två referenser och att relevanta referenser anges med kontaktpersoner och telefonnummer. Av denna punkt framgår även att utvärderingen av referenser kan generera maximalt 10 poäng.

I anbudsföreläret anges att anbudsgivaren ska ange minst 3 st relevanta referensobjekt med kontaktpersoner och telefonnummer och att detta ska redovisas som bilaga 4.

I Bilaga 4 till Ljusnans Plåt AB:s anbud redovisas referensprojekten Håstaborg (yttertaksrenovering falsad skivtäckning med fotränna), Järvsöbaden (yttertaksrenovering falsad bandtäckning) samt Badhuset Hudiksvall (yttertaksrenovering falsad bandtäckning). Kontaktpersoner och telefonnummer finns redovisat för vart och ett av angivna referensprojekt.

Bolaget gör gällande att kraven på referensobjekt inte är uppfyllda och anför bl.a. följande. Det är inte företaget Ljusnans Plåt AB som har utfört de entreprenader som hänvisas till i Bilaga 4. Kommunen har felaktigt jämfört Ljusnans Plåt AB:s lämnade referenser med aktuell entreprenad. Det strider mot LOU att en anbudsgivare tillåts lämna referenser med andra företags personal och resurser och sedan själv få tillgodoräkna sig detta vid referenslämnandet. Ljusnans Plåt AB har aldrig samordnat och drivit en entreprenad liknande Sävbergsskolan, utan har i egen regi drivit projekt med en entreprenadsumma på ca 300 000 kr. Kommunen har trots detta bedömt att de lämnade referenserna är relevanta för företagets erfarenhet och att Ljusnans Plåt AB ska tilldelas den högsta poängen vid utvärderingen.

Kommunen har mot detta fört fram följande. Ljusnans Plåt AB har angett tre referenser och enligt uppgift från angivna kontaktpersoner är två av referensarbetena utförda under ett annat företagsnamn, men med arbetsled-

ning och viss annan personal som angivits för arbetet med Sävbergsskolans tak. Kommunen gör bedömningen att referenserna är relevanta för företagets erfarenhet och att Ljusnans Plåt AB vid utvärderingen rätteligen har tilldelats 10 poäng för detta utvärderingskriterium.

Förvaltningsrätten konstaterar att Ljusnans Plåt AB har lämnat tre referenser vilka samtliga uppges ha avsett yttertaksrenovering, dvs. samma typ av arbeten som omfattas av nu aktuell entreprenad. Av förfrågningsunderlaget kan inte utläsas att åberopade referensobjekt, för att bedömas vara relevanta, ska ha haft en viss omfattning, genomförts i särskild entreprenadform eller ha haft en viss minsta kontaktssumma. Dock får kravet förstås så att lämnade referenser ska avse projekt utförda av anbudsgivaren och att det således ska finnas en koppling mellan anbudsgivaren och de lämnade referenserna. I praxis har godtagits att referenser avser arbeten som utförts av tredje man om anbudsgivaren har kunnat visa att denne förfogar över resurserna hos bolaget som har utfört arbetena. Det kan exempelvis vara fall då en anbudsgivare åberopar referenser som avser anbudsgivarens underleverantörer och en stark koppling finns mellan anbudsgivaren och dess underleverantör (jfr Kammarrätten i Göteborgs dom i mål 9753-11 och Kammarrätten i Sundsvalls dom i mål nr 1237-06). Med beaktande av vad Kommunen uppgett har framkommit i kontakten med Ljusnans Plåt AB:s referenspersoner och då Bolaget inte fört fram några uppgifter som talar för att Ljusnans Plåt AB i praktiken inte förfogar över de erfarenheter som referenserna representerar, gör förvaltningsrätten bedömningen att Ljusnans Plåt AB genom lämnade referenser uppfyller det obligatoriska kravet och att Kommunen inte har förfarit i strid med LOU genom att utvärdera anbudet.

Vad gäller själva anbudsutvärderingen, synes Bolaget göra gällande att Ljusnans Plåt AB, som har erhållit maximal poäng (10 poäng), har tilldelats för höga poäng för detta utvärderingskriterium. Förvaltningsrätten vill i

denna del poängtera att det ankommer på den som ansöker om överprövning enligt LOU att visa att anbudsutvärderingen är felaktig.

Enligt förvaltningsrätten visar vad Bolaget anfört inte att Kommunen har tilldelat Ljusnans Plåt AB för höga mervärdespoäng i förhållande till vad som anges i AFB.53 och vad som framkommit vid referenstagningen. Förvaltningsrätten kan vidare, i likhet med vad Kommunen obesträtt uppgett, konstatera att en ändrad utvärderingspoäng för Ljusnans Plåt AB:s del inte skulle förändra resultatet av anbudsprövningen. Förvaltningsrätten anser inte heller visat att Kommunen på annat sätt vid utvärderingen har frångått vad som anges i förfrågningsunderlaget eller att anbudsutvärderingen har skett i strid med likabehandlingsprincipen eller LOU. Förvaltningsrätten anser därför sammantaget inte att det finns skäl för ingripande enligt LOU på de av Bolaget åberopade grunderna. Ansökan om överprövning ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1 C LOU).

Lina Nilsson Levin

förvaltningsrättsfiskal

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.